

A magyar erdészet 70 éve

A kötetben a szerző az 1920-tól az 1990-ig terjedő időszak erdőgazdaság-történetének legfontosabb adatait tárgyalja, 12 fejezetben, összesen 93 táblázatban. A táblákat grafikonok, térképvázlatok és gazdaságtörténeti érdeklő szöveges háttér-információk egészítik ki.

Az egyes fejezetek összefoglaló adatait – 1939-1945 kivételével – az 1920-1990-ig terjedő időszak egészére évenkénti, a részletes adatokat – az érintett adatszolgáltatás vagy a rendelkezésre álló forrásmunka kezdő évétől kezdve – általában 5 évenkénti részleteléssel tárgyalja.

Nagy értéke a kötetnek, hogy idősorainak adatai mind szervezeti, mind tartalmi vonatkozásban összehasonlíthatók. A különvált szervezetek (MEM és HM erdőgazdaságok, erdő- és vadgazdaságok) adatainak összehasonlása kiküszöbölő a szervezeti változások hatását; tartalmilag pedig az időszakok minden adata a nemzetközi szervezetek (FAO, ECE) adatszolgáltatásának tartalmi felépítéséhez igazodik, az azokkal való összehang biztosítása végett is. A Fafeldolgozás és a Külkereskedelem c. fejezetekben pl. csak azokat a termékeket tárgyalja, melyek a FAO-ECE statisztikai klasszifikációjában is szerepelnek. Sajnálatos módon az Erdészeti Hivatal egyes munkatársai közleményeikben, melyekben az 1980-1993-ig terjedő időszakot tárgyalják, ettől – kényelmi érdekből – eltérnek, s ezzel az adatok összehasonlíthatóságát lehetetlenné teszik.

A kötet Bevezetőjében – a magyar erdészet újabb kori nagyjainak és sok száz és ezer, név szerint fel sem sorolható harcosának emléket állítva – összefoglalja az utolsó 50 évnek az erdőterület növekedésében, az üdülőerdő-gazdálkodás, a természetvédelem fejlődésében, a fakitermelés növekedésében, az erdőfeltárás és gépesítés, a fafeldolgozás fejlesztésében, a fatermék-export növekedésében és a hazai faellátás javulásának kifejezőes jutó több eredményeit. Érzékelteti azt a hősiesség küzdelmet is, amelyet az erdészeti szakemberek az elmúlt 40-50 év folyamán, különösen az 1950-es évek elején a politikai megbízhatatlanság bélyegével, a B-listázás és a tömeges elbocsátások közepette, az erdő védelmében és a fakitermelés elviselhetetlen növelése ellen és a nagymértékű erdőtelepítés végrehajtása érdekében folytattak. Az eredmények mellett a Bevezető rámutat az eredményeket kísérő súlyos gondokra: az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás közötti összhang hiányára, a nyereségérdekeltség káros, szemlélettorzító hatásaira stb.-re is. Végül a múlt „üzeneit” ként felhívja a figyelmet a hazai erdőknek a fejlett, erőben gazdag, erdőkulturálta rendelkező országok tulajdonviszonyainak téves analógiájára támaszkodó, érszakított privatizációjából eredő veszélyekre, valamint az átalakulás során a jól képzett fiatal szakemberek megbecsülésére is.

Az Összefoglaló adatok c. fejezet – többek között – közli az állami erdőgazdaságok és a termelőszövetkezetek erdőgazdálkodásának legfontosabb összehasonlítható adatait, melyek az arányok jelentős változását és az adottságok alapvető eltéréseit szemléltetik. Hiteles nemzetközi adatforrásokra támaszkodva közli az egyes európai országok erdőgazdálkodására és fafelhasználására vonatkozó legfontosabb összehasonlítható adatokat. Ezekkel kapcsolatos kommentárjában – oktató céllal is – rámutat a hazai és a nemzetközi gyakorlatban használt fogalmak lényeges értelmezésbeli eltéréseire és arra is, hogy az utolsó 30 év alatt az erdőszűltség terén Európában a legnagyobb fejlődés Magyarországon valósult meg. Felhívja a figyelmet a nemzetközi összehasonlíthatóságban az alapvető összefüggésekre, pl. a gazdasági fejlettség és a fogyasztás színvonalára és szerkezetére közötti szoros kapcsolat tekintetbe vételére, s ezen összefüggések figyelmen kívül hagyásának veszélyeire is.

Az Erdőfeltárás c. fejezet – az erdőterület országos, megyei és tulajdonjogi, illetve gazdaságselektum szerinti, valamint az üzemtervezett területek rendeltetés szerinti megoszlásának, az erdők korosztály-, fajaj- stb. összetételének változására vonatkozó részletes adatok mellett – szöveges történeti áttekintést ad a mezőgazdaság és az erdőgazdaság 1950-1975 között megvalósult birtokjogi átrendezésének egész folyamatáról, továbbá az erdőrendezés – nemzetközileg egyedülálló – fejlődéséről és eredményeiről, végül – térképvázlatok kíséretében – 1965 és 1992-re vonatkozólag közli az állami erdőgazdaságok legfontosabb szervezeti adatait, s ezekhez kapcsolódó szöveges, gazdaságtörténeti háttér-információkat ismerteti a két időszak közötti szervezeti módosítás fontosabb jellemzőit, alapvető indokait és céljait.

Az Erdőművelés c. fejezet az erdőfeltárás és erdőtelepítés első kivételére, eredményességére, célállomány-típusonkénti összetételére, az erdőfeltárások helyzete és az erdőnevelésre, valamint az erdőművelés finanszírozására vonatkozó részletes adatokat tárgyalja. Történeti jelentőségű szöveges információt ad a két világháború közötti időszak-

ra vonatkozólag az üzemtervezési erdőgazdálkodásra kötelezett és arra nem kötelezett erdők felújításáról. Ezek az adatok az üzemtervezés és az üzemtervezési erdőgazdálkodásra vonatkozó kötelezettség egyértelmű történelmi indokát adják. További szöveges kommentárjában felhívja a figyelmet arra, hogy az erdőfeltételek eredményességére vonatkozólag itt között adatok nemzetközileg egyedülállóan tekinthetők. Rámutat továbbá arra, hogy az adatok az erdőesítési fafajpolitika változásának hatásait is jól szemléltetik. Az erdőművelés finanszírozására vonatkozó adatokhoz kapcsolódóan gazdaságtörténeti értékeknek mondható tájékoztatást ad arról, hogy a nyereségérdekeltség káros hatásait a szakma hogyan igyekezett – többek között – az erdőművelés finanszírozása keretében az erdőgazdálkodás társadalmi szolgáltatásaival összefüggő költségeknek (üdülőerdő-gazdálkodás, szerkezetátalakítás) már az 1970-es években az állami költségvetésre történő áthárításával ellensúlyozni.

A Fatermelés c. fejezet a fakitermelés összefoglaló adatait, fajajonkénti és választékonkénti, valamint erdőgazdaságonkénti összetételt tárgyalja. Az elmúlt évtizedek politikai elvárásai ellenében az erdőért folytatott küzdelemnek, s egyben az erdészet területén már az 1950-es években folyó aktív marketing tevékenységnek bizonyították adják a fakitermelés választék-összetételének részletes, évenkénti adatait. A tűzifa minőségű faanyag előállítható új választékok (bányadorong, feldorong, lombos bányadeszka, fagyártmány, tsz. pillérfel, cser, akác export papíra, rostfa) bevezetése és gyors ütemű mennyiségi növelése, mellyel az iparifelhagyatott növelésre vonatkozó politikai követelménynek nélkül rendkívül káros hatását ellensúlyozták, s egyben piaci igényeket elégítettek ki.

Az Erdőfeltárás és gépesítés c. fejezet az erdői útépítések és a főbb erdei munkák gépesítésének a fakitermelés és az erdői üdülési célú igénybevételének növekedéséhez igazodó látványos fejlődését szemlélteti.

A Fafeldolgozás c. fejezet az elsődleges faipar összefoglaló és termékekénti részletes termelési, s anyagfelhasználási, továbbá az állami és a szövetkezeti fűrészüzemek összefoglaló, s az állami üzemek vállalatonkénti adatait ismerteti. A táblázatokhoz csatlakozó szöveges kiegészítés áttekintést nyújt a magyar fűrészipar történetéről a kezdetektől 1990-ig terjedően, a 10 000 m³-nél nagyobb kapacitású üzemekre vonatkozólag üzemekénti részleteléssel.

A Munkaügyi árak c. fejezet az állami erdőgazdaságok munkáltszámának és üzemágonkénti megoszlásának, valamint – nemzetközi gyakorlatban is alkalmazott módszerrel mért – termelékenységének, továbbá a fakitermelő munkások átlagos órabérének és reálbérének évenkénti alakulását közli.

A Termelői árak c. fejezet egyes kiemelt hengeres és feldolgozott fatermékeknek 1946-1986-ig a hatósági árszabályozás időszakában folyamatosan módosított egységárait, 1968-1990-ig pedig a tűzifa és a feldolgozott fatermékek főbb termékcsoportjainak átlagárait közli. Ez utóbbi táblához csatolt szöveges kiegészítésben tájékoztatást ad az ún. „új gazdasági mechanizmus” bevezetését követő árszabályozási gyakorlatról, mellyel a piaci mechanizmusokat – állandó feszültségek közepette – a gazdasági folyamatok „terszversz” szabályozás”-ával igyekeztek szimulálni.

A Külkereskedelem c. fejezet a fatermékek behozatalának és kivitelének összesített mennyiségét, valamint az egyes termékcsoportokra vonatkozólag azok összesített értékadatait, s az értékadatok alapján a behozatal és kivitel országokénti százalékos összetételét ismerteti. A tendenciák és a relációk közötti eltérések szemléltetése céljából a Jelempipari és fűrészipari rönkök, s a papírafa fajokonkénti, továbbá a tűzifa és az erdei apritek főpici átlagárait is közli 1985-re és 1990-re vonatkozólag. Szöveges háttér-információ keretében rámutat arra a tudatos piacpolitikára és kutatómunkára, mellyel az 1930-as években a szakma jeles képviselői bebizonyították a hazai fogyasztók által használhatatlannak vélt akác és cser tűzifának a román bükk tűzifával szembeni versenyképességét, s ezzel elértek a tűzifa-import nagyarányú visszaszűkítését.

A Fafelhasználás c. fejezet tájékoztatást ad az ország összes fa-és fatermék-felhasználásának alakulásáról termékcsoportok és főbb termékek szerinti bontásban. E fejezet két grafikonja különösen jól szemlélteti a felhasználás és az általános gazdasági helyzet összefüggését, a válságok és recessziók hatásait, valamint a fafelhasználás szerkezetében a második világháború után bekövetkezett alapvető változást.

Összefoglalva: A Magyar erdészet 70 éve megérdemli a szakközönség figyelmét, annál is inkább, mert ez az adat- és információtömeg így együtt sehol sem található meg, emellett ez a könyv nemcsak száraz adathalmaz, hanem élő szakmai gazdaságtörténet is.

H.A.

ROVATVEZETŐ: DR. SZIKRA DEZSŐ

Jegyzőkönyv
 az 1995. március 24-én tartott elnökségi ülésről

Jelen vannak: *Schmotzer András* elnök, *Rakonczay Zoltán* alelnök, *Steiner József* alelnök, *Valentin Károly* alelnök, *dr. Szikra Dezső* főtitkár, *Csóka Péter* főtitkárhelyettes, *dr. Anda István*, az EB elnöke, *Pápai Gábor* SZB elnöke, *dr. Szemerédy Miklós* elnökségi tag, *Bús Mária* elnökségi tag, *Haraszti Gyula* elnökségi tag, *Szőnyi János* elnökségi tag, *dr.*

Marjai Zoltánné ügyvezető titkár és *Czerny Károly* (késve érkezett) elnökségi tag.

Napirend: 1. Beszámoló az elmúlt időszak eseményeiről (*Schmotzer A.*)
 a/ Vadgazdálkodási Szakosztály újjászerveződése, vadkárosítási konferencia. Földtulajdonhoz, kezeléshez kötött vadászati jog kérdése.

b/ FAGOSZ és OEE megbeszélés, témái:
 – kárpótás és tagi részarány (mielőbbi tulajdonba adás)
 – a 3. tv. (föld, erdészeti és vadászati, term. véd.) előkészítése – egyidejűség, beleszólás

– szakigazgatás és erdőfelügyelet, erdőtelepítés
 – az államerdészet feltételei
 – az erdőfenntartás új működési rendszere

c/ Termelőszövetkezeti Szakosztály átalakulása (*Czerny K.*)

2. Közgyűlési előkészületekről (*dr. Szikra D.*)
 3. Vadászati Alaphoz benyújtott pályázatok bírálóbizottsága: *dr. Szikra D.* az OEE részéről

4. MTE SZ Kamara Bizottságaiba OEE képviselők

5. Választmányi ülés napirendje (*Schmotzer A., dr. Szikra D.*)

6. Április 11. Tűzvédelmi ankét (*Schmotzer A.*)

7. Biztosítás (*dr. Marjai Z.-né*)

8. Szakközépiskolák részére felhívás

9. Soproni rendezvény (*Bús M.*); Tudományos cikkek közlése

10. Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságánál FM Erdészeti Hivatal beszámolója

11. Erdészei Alap – pályázat

12. „Fröccsöntő Sasok” támogatási kérelem

13. Alapszabály-módosítási javaslatok beküldésére körlevél

14. MTE SZ díj javaslatok bekérése

Határozatok

1/a. Választások előtti 6 párti egyeztetés során teljes egyetértés volt a földtulajdonhoz kötődő vadászati jogra vonatkozóan. Most eltérő vélemények vannak, ezért az Erdészeti Lapok főszerkesztője felhatalmazást kér arra, hogy a programból idézze – a jelenlegi nyilatkozatot megjelentethesse. (Egyetértés.)

Fizetett országos hirdetés: a földtulajdonosok megnyerésére. (Egyelőre – nem.)

Az Elnökség egyetért abban, hogy keresni kell a továbbiakban is az egyeztetés lehetőségeit, valamint szövetségeseket a földhöz kötött vadászati joghoz ragaszkodók köréből.

b/ A főtitkár készítsen emlékeztetőt, és az jelenjen meg az Erdészeti Lapokban. A lehető leghamarábban lépni az 1–4. számmal jelölt témákban.

d/ Az Erdészeti Lapokban jelenjen meg a Szakosztály átalakulásáról a tájékoztató.

2. Két fő vendégként Erdélyből meghívandó.

4. MTE SZ Kamara Bizottságaiban OEE képviselők: Érdekvédelmi – *Haraszti Gyula*; Környezetvédelmi – *dr. Czerny Károly*; Oktatási – *Csóka Péter*; Vásárdíj-zsúri: *Pápai Gábor*.

Összekötők: Szakértői Bizottság: *Virágh János* és a Tudomány és Technikatörténeti Bizottságba az Erdészettörténeti Szakosztály delegált egy személyt.

7. Az egyesítés, valamennyi tagra kötéendő biztosítási ajánlat *egyhangú határozattal* elutasítva.

10. Teljes terjedelemben mielőbb jelenjen meg.

11. Steiner alelnök úr kérését el az Erdészeti Lapok támogatására vonatkozó kérelmet, pályázatot.

12. Jelenleg nincs mód a támogatásra.

K.m.f.

Dr. Marjai Zoltánné Dr. Szikra Dezső Schmotzer András
 jkv. főtitkár elnök

□

Jegyzőkönyv

az 1995. április 20-i kibővített elnökségi ülésről

Jelen vannak: *Schmotzer András* elnök, *Steiner József* alelnök, *Valentin Károly* alelnök, *dr. Szikra Dezső* főtitkár, *Csóka Péter* főtitkárhelyettes, *Pá-*

pai Gábor SZB elnök, *dr. Göbölös Antal* elnökségi tag, *dr. Czerny Károly* elnökségi tag, *Bús Mária* elnökségi tag, *Haraszti Gyula* elnökségi tag, *Szőnyi János* elnökségi tag, *dr. Marjai Zoltánné* ügy. titkár, valamint meghívottként: *dr. Bondor Antal*, a Díjbiz. elnöke, *Riedl Gyula*, a Díjbiz. titkára.

Napirend: 1. Díjbizottsági előterjesztés (*dr. Bondor A.*)

(1/a, 1/b. melléklet)

2. Alapszabály-módosítás (*dr. Szikra D.*)

(2. sz. melléklet)

3. Választmányi ülésen tájékoztató az Elnökség munkájáról:

– FAGOSZ megbeszélés

– Szakosztály-változások

– Vadászati tv. tervezet

– Erd. Alapok tervezet

– Privatizációs tervezet

– MTE SZ Díj

4. Választmányi ülés napirendje

5. Májusi kihelyezett elnökségi ülés

6. Ötvenévi összefoglaló (*Pápai G., Steiner J.*)

Határozatok

1. Szőnyi János kérésére hosszas vita után az Elnökség eltekint a Baranyai Csoport kiüntetését javaslatának kérésétől (mint Vándorgyűlési rendező) és *dr. Papp Tivadar* helyére az első öt javasolt név közé (a Bedő Albert éremnél) *Turós László* kerül a Baranyai Csoportból. Az öt név alattiak ABC sorrendben kerülnek fel a szavazólapra.

(Szavazás: 3 tartózkodás, 9 egyetértés.)

3. – Elnök úron kívül az Elnökség tájékoztatója is ismertetnék eddigi munkájukat.

– *Dr. Papp Tivadar* – MTE SZ Díjra előterjeszteni.

4. Választmányi ülés napirendje:

– Díjbizottsági előterjesztés (*dr. Bondor A.*)

– Alapszabály-módosítás (*dr. Szikra D.*)

– Beszámoló a közgyűlési előkészületekről (*Káldy J.*)

– 1996. Közgyűlés – Szeged.

5. Május 18-19. Kihelyezett elnökségi ülés, Pécs. Titkárság szervezi a közlekedést.

6. Az ötvenévi összefoglalóról beküldött anyag túl terjedelmes. A főszerkesztő úr egy beszámolót ír róla (riportszerű), vagy az egyesületi hírekben legyen egy bővebb beszámoló. (*Anyag irattárban.*)

K. m. f.

Dr. Marjai Zoltánné Dr. Szikra Dezső Schmotzer András
 ügy. titkár főtitkár elnök

□

Alapszabály-módosítás

Elnökség a Választmány elé terjeszti:

Eredeti szöveg

1. 6. § (4) Az Egyesület tiszteletbeli tagja az a magyar, vagy külföldi kiemelkedő személyiség, akit a *küldöttközgyűlés* érdemei elismeréséért az Egyesület céljainak megvalósításában kifejtett tevékenységéért tiszteletbeli taggá választ.

Javasolt módosítás

...személyiség, akit a *választmány*...

Elnökség: egyhangúlag elfogadva.

Eredeti szöveg

2. 6. § (5) Az Egyesület külföldi tagja az a rendes tagokra megállapított feltételeknek – 3. bek. értelemszerű alkalmazásával – megfelelő, s belépési nyilatkozatát a választmány elfogadja.

Javasolt módosítás

...s belépési nyilatkozatát a helyi csoport vagy a választmány (ahová azt benyújtotta) elfogadja.

Elnökség: 1 ellenszavazattal elfogadva.

Eredeti szöveg

3. 6. § (6) Az Egyesület pártoló tagja az a jogi személy, aki az Alapszabályban foglaltakat magára nézve elismeri, és a pártoló tagsági díj fizetésének pontosan eleget tesz. A pártoló tagság frásbeli megállapodással jön létre.

Javasolt módosítás

Az Alapszabály nem rendelkezik a jogi tagdíjak mértékéről. Ennek pontos rögzítése az Alapszabályban indokolt lenne, a jelenlegi pénzügyi, gazdasági nehézségek ezt feltétlenül alátámasztják. Erdőgazdaságok, ill. erdőgazdálkodók esetében az éves kitermelt bruttó fátömeg arányában fizetendő jogi tagdíj megállapítás megfelelő kiindulási alapot jelenthet. – Szükségesnek ítéltük azonban a jogi tagdíjat vállalkozóknak kötéendő frásbeli megállapodás egyértelmű szabályozását az Alapszabály keretei között.

Elnökség: egyhangúlag elutasítva.

Eredeti szöveg

4. 19. § (1) Elnökség tagjai:

– az elnök

- az alelnökök
- a főtitkár
- a főtitkárhelyettes
- a hat elnökségi tag
- az Ellenőrző Biz. elnöke
- az Egyesület szakfolyóiratának szerkesztőbizottsági elnöke
- és az ügyvezető titkár

Javasolt módosítás

A régióképviselek megválasztása a régió tagságának szuverén joga legyen (titkos, egyszerűsített többséggel). „A tisztújító küldöttközgyűlésen minden egyes régió külön-külön döntene saját képviselőjéről, majd az így kialakított régióképviselek listáját a közgyűlés jóváhagyólag szentesítendő. Így elkerülhető lenne, hogy olyanok döntsének a régió sorsáról, akik nem, vagy alig ismerik a képviselő jelölteket, továbbá a régióképviselek eddigi munkáját a tisztújítás során ez a szavazás mindjárt minősítendő is.”

Elnökség: 1997-es közgyűlésre új Alapszabály és Választási Szabályzat. Addig nem aktuális!

Eredeti szöveg

5. 20. § (6) Az Elnökség valamennyi határozatát az Egyesület szakfolyóiratában nyilvánosságra kell hozni.

Javasolt módosítás

Az elnökség valamennyi elvi határozatát...

Elnökség: Egyhangúlag elfogadva.

Eredeti szöveg

6. 32. § (5) A helyi csoport vezetősége köteles a csoportot évente legálább egy alkalommal csoportgyűlésre összehívni a munkatér megvitására, illetve a korábbi munkatér végrehajtásának megvitására, értékelésére, a helyi csoport és az Egyesület életének, helyzetének, belső ügyeinek, a tagságot foglalkoztató problémáinak a megvitására céljából. A helyi csoport közgyűlése akkor határozatképes...

Javasolt módosítás

„Nem tartjuk szükségesnek az Alapszabályban rögzíteni a helyi csoportok évenkénti kötelező közgyűlésének előírását. Egy nagy létszámú helyi csoport évenkénti mozgatója a jelenlegi gazdasági helyzetben nem várható el, a hcs. költségvetése pedig nem bírja el. Elegendőnek ítéltük *kibővített helyi csoport vezetőségi ülés* Alapszabályban rögzített előírását évente 1-2 alkalommal.

Elnökség: Az eredeti szöveg maradjon egyhangúlag elfogadva.

Megalakult az OEE Magán- és Társult Erdészeti Szakosztálya

Az Országos Erdészeti Egyesületen belül működött, az érintett TSZ Szakosztály. Az utóbbi néhány évben tevékenysége – a tulajdonviszony változásával (a termelőszövetkezetek erdészeti szakemberek egzisztenciális gondjaikkal voltak elfoglalva) – kissé megtorpant. De életben maradt és bízunk abban, hogy a tetszalott állapotból még feléled. A körülmények szükségessé is tették korszerűsítését. Mindenfelől jelentkezett az igény a megújulásra. Előbb a magán- és társult erdőgazdálkodásban tevékenykedő, ahhoz közelálló szakosztályi tagok, egyesületi tagok körében hangzott el egyre gyakrabban a magán- és társult erdőgazdálkodásban is szükségessége, majd pedig az OEE 1993. szeptember 13-i ülésén mondta ki, hogy meg kell alakítani a Magán- és társult erdőgazdálkodási Szakosztályt. Az OEE TSZ Szakosztály néhány lelkes tagja és volt vezetősége a közgyűlés határozatával 1995. március 24-ére összehívta a volt TSZ Szakosztály tagjait, a témában érdekelteket azzal a céllal, hogy új szakosztályt hozzanak létre.

Szavazással döntöttek a megjelentek, hogy átalakul a szakosztály, biztosítva a jogfolytonosságot. Hiszen – szerencsére – még ma is dolgoznak erdészeti szakemberek szövetkezetekben, erdészeti feladatokat ellátva, de egyre többen tevékenykednek a magán- és társult erdőgazdálkodásban is.

A szavazás azt is eldöntötte, hogy „Magán- és Társult Erdészeti Szakosztály” néven, az alapszabályunk szerinti tagsági és működési feltételrendszer alapján kíván a jövőben is működni. Nyilvánvaló, hogy a szakosztály nem válhathatja fel a több tíz- vagy százezer magán- és társult erdőgazdálkodó (Egyre-másra alakuló saját érdekképviseleti érdekegyeztető szervezeteket hoznak létre az országban, megyéinként, városokként és országosan is, amelyekben egyre nagyobb számban vállalnak tagságot az új-régi erdőtulajdonosok). Az viszont célunk, hogy ezekkel a magán- és társult erdőgazdálkodási érdekképviseleti, érdekvédelmi szervezetekkel felvegyük a kapcsolatot.

Munkatervünk a tagok létszám-gyaparástásának szándékával készült el. A magán- és társult erdőgazdálkodás problémáival tanácskozáson és helyszíni rendezvényeken akarunk foglalkozni.

A szakosztály választott vezetői:

Elnök: Répásközy Miklós, az Abádszalóki Erdőszövetkezet vezetője. Címe: 5241 Abádszalók, Régi posta u. 22.

Titkár: Dr. Balázs István em. (FM-EH. 1-533-000/20-09)

Címe: 1031 Bp. III. Kazal u. 79.

Ezúton is szeretnénk felhívni azok figyelmét, akik a magán- és társult erdőgazdálkodásban érdekeltek, abban dolgoznak vagy csak szimpatizálnak vele, vegyenek részt a szakosztály munkájában. Jelentkezzenek a szakosztály elnökénél vagy titkárnál. Nemre, korra, beosztásra való tekintet nélkül

minden érdeklődő egyesületi tagunkat (pártoló tagként külsősöket is) szívesen látjuk a szakosztályban.

Nagy meglepetést és örömet szerzett nekünk, hogy az 1995. április 20-i OEE választmányi ülésen az Egyesület elnöke, a magán- és társult erdőgazdálkodási alelnök, több választmányi tag, szakosztályi vezető elismeréssel szölt a Magán- és Társult Erdészeti Szakosztály megalakulásáról. Az OEE Kereskedelmi, Vagdadzálkodási, Erdőrendezési Szakosztálya, a mátrai helyi csoport vezetője, szőlővíví mális együttműködési készségét, szándékát, igényét fejezte ki. Ezt mi egyértelműen azonnal el is fogadtuk, rövid időn belül egyeztetett időpontban megbeszélést, közös rendezvényt szervezünk a fenti egyesületi szakosztályainkkal és helyi csoportokkal.

Tisztelettel kérjük az Egyesület vezetését, szervezeteit, tagságát, támogassák, segítsék az OEE Magán- és Társult Erdészeti Szakosztályát, hiszen valamennyiünk számára szokatlan, új helyzetben, új körülmények között kell tevékenykednünk, amit szinte együtt tanulunk meg a magán- és társult erdőgazdálkodókkal.

Dr. Balázs István
titkár

Az OEE bajai helyi csoportjának március 29-én Pörbölön tartott rendezvényén *Petitk-Szandmer Aladár*, a helyi csoport elnöke „Erdőgazdálkodás és természetvédelem” címmel tartott előadást. Ezzel a helyi csoport természetvédelem védelme áttekintést kapott a két ágazat múlt és jelen kapcsolatáról. Ezután *Kovács József*, a csoport volt titkára beszámolt a május végére tervezett erdélyi tanulmányi előkészítő útjáról, videofelvételek kíséretében. A záró előadást *Schmotzer András*, az OEE elnöke tartotta. Az egyesület elnökségének elmúlt négy és fél évi küzdelmeiről, tevékenységéről a szakma és az Egyesület helyzetéről tájékoztatta előadásában a helyi csoportot.

Dr. Tóth Imre
nyugd. erdőmérnök

Benedek Attila nyugalmazott egyetemi docens, az Erdőhasználati Tanszék korábbi tanszékvezetője hosszan tartó betegség, de rövid szenvedés után február 20-án – váratlanul – örökre eltávozott közülünk.

1916-ban Erdélyben, Nagybanán született. A háborús években megkezdett szakmai tevékenységét reménytelenül kezdete és fájdalmas visszavonulások jellemzik Budapest, Pécs, Avafelsőfalva, Sopron és újra Pécs, majd Bükkösd a fontosabb állomások. 1949-től 1960-ig egyre magasabb beosztásokban szolgált a szakma érdekeit az erdészeti felsőirányításban.

1960-ban pályázattal került egyetemünkre, egyetemi docensként, ahol egy év múlva az Erdőhasználati Tanszék irányítását is rábízták. A tanszéken *Lámfalussy* professzor örökebe lépett, akinek méltó utódjaként nemcsak megőrizte az oktatás magas színvonalát, hanem a tananyag korszerűsítésével, a gyakorlati oktatás megreformálásával annak eredményességét meg fokozni is tudta.

A szülői és a családi környezetnek is köszönhetően kiváló pedagógiai készséggel rendelkezett.

A hallgatókhoz közvetlen volt, ugyanakkor megkövetelte a pontos és lelkiismeretes munkát. Vizsgákon ritkán buktatott. Azt mondta: „a vizsga az az utolsó lehetőség az oktató számára, amikor még eltűnetheti a fellelt fehér foltokat a vizsgázó ismeretanyagában.”

1977-ben vonult nyugállományba, de még hosszú évekig oktatóként és szaktanácsadóként tevékenykedett az ERDÉRT Vállalatnál.

Munkássága elismeréseként a kitüntetések hosszú sorát ítélték oda, egészen az életművet megkoronázó Munka Érdemrend arany fokozatáig. Egész életében nagy energiával szolgált a kisebb-nagyobb közösségekért, többek között mint egyetemünk szervezeti elnöke, mint Sopron városi Tanácsának tagja és Oktatási Bizottságának elnöke, mint a Magyar Szabványügyi Hivatal Erdészeti Bizottságának elnöke.

Oktatói és közösségi munkája mellett szakértői, kutatói tevékenysége is színvonalos volt. Nemzetközi elismertségre tett szert a szabványostással és a fakeskedelemmel kapcsolatos eredményeivel.

Munkaszervezési és ergonomiai javaslatai a hazai fahasználat gyors előrelépését segítették a gépesítés kezdeti szakaszában.

Igazi szenvedéllyel azonban az erdei mellékhasználat megoldatlan kérdéseit kutatta.

Az erdészeti ágazatirányítás és felsőoktatás egyik nagy alakját gyászoljuk benne, de elsősorban mint a ma is aktív erdőmérnöki gárda felének elismert oktatója marad meg emlékeztetőnkben.

Február 24-én volt a temetése, a selmeci hagyományok szerinti külsőségekkel, a díszöltözetben kivonult haláltóság jelenlétében.

TISZTELT ERDÉSZETEK, VADÁSZ- TÁRSASÁGOK!

SZERETNÉK ÖNÖK,
HOGY ÚJONNAN
ÜLTETETT CSEMETE-
ÁLLOMÁNYUK
EGYENLETESEN
FEJLŐDJÖN?

A FERROBETON Rt.
felajánlja az általa gyártott
és forgalmazott,
többszörösen kipróbált,
„vadvédelmi” célokra
kifejlesztett hegesztett
hálóját.

A védelmi megoldások közül hosszú távon
a leggazdaságosabb, időtálló, áthelyezhető.

Referencia megtekinthető:

Zala-Erdő Rt. és Somogyi Erdészeti és Faipari Rt. területén.

Az eddig felállított kerítésekkel a vadak kivételével
mindenki elégedett.

Információ és megrendelés:

FERROBETON
RT.

2400 Dunaújváros, Papírgyári út 18-22.

Csepreghy Béla Tel.: (25) 310-627. Fax: (25) 311-851.

Büttner Gyula (1922–1995)

Mély megdöbbenéssel vettük a gyászírt: **Büttner Gyula** erdőmérnök (Bül) 73. életében, gyógyíthatatlan betegség következtében örökre itthagyt bennünk.

Esztergomban született, gyermekeit Pilismaróton töltötte, ahol édesapja körorvos volt 1936-ban bekövetkezett tragikus haláláig. Édesanyja három fiúgyermekkel maradt özvegyen. Az esztergomi bencés gimnáziumban érettségizett. Kitűnően zongorázott. Ennek a tudásának soproni éveiben vette nagy hasznát, amikor is fizetésért muzsikált, hogy édesanyja anyagi terhein könnyítsen.

Az oklevél megszerzés után a Bakony, majd a Gerecse, végül a Pilis következett. Még a bakonyi évek alatt sújtotta a sors újabb tragédiával, fiatal felesége halálával. Kislfiát már az új asszonya nevelte fel, akivel példás szép családi kapcsolatban nevelték fel az utóbbi születettekkel együtt három gyermeküket.

Munkatársként megbízhatóan pontos, értékes, komoly ember volt. Szakmáját hivatásként művelte, kapcsolataiban mindenkor megtalálta a megfelelő hangot, a fávágóktól kezdve főnökeiig mindenki kedvelte. Legnagyobb bánata az volt, ha munkája az íróasztalhoz kötötte és nem járhatta hön szeretett erdejét.

15 évig volt az OEE helyi titkára. Ez idő alatt az általa szervezett szakmai programokat a rá jellemző precizitással tette a résztvevők számára emlékezetessé.

Egy harmadik sorscsapás sem tudta megtörni munkabírását és életkedvét, amiben nagy szerepe lehetett a bencés nevelés mellett a zenének is.

Azonban a legerősebb tölgy is ledől a sorozatos fejlesztések alatt. Hiába volt a lélek erős, ha a szervezet nem tudott ellenállni a gyilkos kórnak. Az Élet és a Halál Úra közbeszólt.

Névnapja előtti napon vettünk utolsó búcsút tőle családja, rokonsága, munkatársai és számos évfolyamtársa, barátai és ismerősei részvételével az Esztergom belvárosi temetőben a római katolikus egyház szertartásával, a belvárosi templom énekara közreműködésével.

Az erdészimnusz hangjai mellett hullottak a hantok koporsójára.

*Fák, virágok, lombok, borítások rája
könnyű szemfedőt, hogy könnyű legyen álma!*

Cserjési Antal

Egy név az 56-os veszteséglistánkban...

A göttingi erdészeti szakfőiskola botanikai, erdőművelési és termőhelyismeretani katedrájáról nyugalmába vonult **dr. Rácz József** professzor.

Az 1932. évben született, erdőmérnöki tanulmányait a soproni egyetemen kezdte és Hannover Müneeben fejezte be. A megfelelő képesítés megszerzése után Göttingában tanárségédként faanyagkutatással foglalkozott és az ütéptés, felmérés, valamint klímatan oktatásában közreműködött. Később az alsó-szászországi erdészeti kutatóintézetben növénynevelésre tért át. Ennek során egy évet töltött Oregon (USA) államban duglászfenyő szaporítóanyag szállítványok származásának ellenőrzése végett. Hat éven át az NSZK technikai megsegítő szolgálatának felkérésére Malaysiában, a Kuala Lumpur-i kutatóintézetben folytatott kutatómunkát; botanikát, az erdőművelés alapjait, erdészeti nemesítést és főleg növénytársulástant, termőhelyismeretet oktatótt.

Távozását a szakfőiskola érzékeny veszteségként értékelt...

(AFZ 1995. 7. Ref.: Jérôme R.)

Hallósy Miklós – 1906–1995

Az alföldi erdészkedés jelentős egyénisége – **Hallósy Miklós** gyémántdiplomás erdőmérnök – örökre távozott körünkől. Pályafutása hűen jellemzi a kort, felidézése nem minden tanulság nélküli.

A gazdag, bácskai vidéken, Csávolyon született. Nyolcéves volt, mikor kitört az első világháború, tizenkettő, amikor a szerbek a vidéket megszállták és édesapja jegyzői hivatalát vesztette. Kellő anyagi háttér nélkül, részben rokonoknál nőtt fel. Gimnáziumi tanulmányait Baján, Kalocsán és Kecskeméten végezte, ez utóbbi helyen érettségizett.

Kecskemét egész életére meghatározó jelentőségű volt. Ez a város az Alföld erdősítésének, fásításának egyik fontos központja volt. Hallósy mind iskolai, mind rokon kapcsolatai révén szoros

barátságot kötött több erdészszel és ezektől kapta az érzelmi indítást pályaválasztásához. Így került Sopronba és szerzett ott 1932-ben erdőmérnöki oklevelet.

Az oklevél igazolta a tudnivalók elsajátítását, de nem adott biztosítékot azok gyakorlására. A megcsontított országban kevés volt az erdészeti munkahely. Hogy azért mégis valamelyes tapasztalatokhoz jusson, napibéres munkát vállalt a nógrádi kopárok fásításánál és fizetés nélküli gyakorlókodást a városi erdészethél. Csak később csillant fel valamelyes lehetőség: a pécsi püspökség meceskénadasi erdőgondnokságában volt szükség gyakoronokra. Három évet szolgált itt havi 40 pengőért és teljes ellátásért. Az ellátást 80 pengőre értékelték és ez együttesen kevesebbet tett ki annál, amit az állam alföldfásítói kaptak. Részbe lehetett azonban az általában legjobban becsült hegyvidéki erdészkedésben és ezt maga is nagyra tartotta.

A nagy lehetőség megint csak Kecskemétre intett: erdőgondnoki állást hirdetett a város. Megpályázta és el is nyerte. Most már családalapításra is gondolhatott és „mint a mesében”, megkapta a kecskeméti erdőtanácsos leánykájának kezét is. Igaz erdészházasság lett belőle, őt gyermekket nevelték, nyugdíjas korára tíz unoka és három dédunoka rajongta körül...

A város bugaci erdőgondnokszávék kerek tíz éven át vezette. Itt vezette át a második világháborút fejlesztve a város erdőgazdaságát, őregítve a már eddig is országszerte nagyhírvé eredmények elismerését. Életének tán legszebb éveit élte itt, családjában később is sokat emlegették a bugaci szép napokat. A háború végeztével, az erdő államosításával új feladatokat vártak az addigra nagy gyakorlatú erdőgondnokra. A szegedi erdőgazgatóság Jánoshalmára helyezte az itteni erdőgondnoknakság megszervezésére. Szervesen illeszkedett ez a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek országos létrehívásának nagyszabású munkájába. Három vége ment erre, 1948-ban már Sándorfalván volt szükség rá, míg 1950-ben behelyezték Szegedre, az Erdőgazgatóság központjába. Mindig új helyen, mind több és nagyobb feladatokat ellátására.

A legnagyobb feladat Szegeden várt rá 1956-ban. A népi nemzeti fordalom erdőgazdasági munkásbizottsága őt bízta meg legidősebb erdőmérnöként az igazgatóság vezetésével. Itt mutatkozott meg bölcs emberségének nagysága. Józanul értékelve a helyzetet olyan együttműködést sikerült kialakítania az addigi politikai káder vezetével, ami nem sértegette sem annak önbecsülését, sem a munka érdekét. Ennek elismerése nem maradt el a szovjet tankok árnyékában történt visszarendezés után sem...

Hivatali szolgálatának vége felé egyre nagyobb érdeklődéssel fordult a természetvédelmi ügyek felé. A Csongrád megyei védett területeket felügyelte. A 60-as években áthelyezését kérte az ásatalmi szakiskolához aktív szolgálatának megnyújthatása érdekében. Még jó tíz évet teljesített itt rendkívül közkedvvel gyakorlatvezető szaktanárként még az 1972. évi nyugdíjaztatásán túl is – az évek könyörtelen múlásával lassan csökkenő mértékben...

Szegeden, a Belvárosi temetőben helyezték nagy részvét mellett örök nyughelyére.

J.R.

Cikkeink a szerzők személyes véleményét tükrözik, amely nem feltétlenül azonos a szerkesztőség véleményével.

A felkérés nélkül beküldött kéziratokat és fotókat a szerkesztőség lehetséges szerint gondozza és közli.

Kérjük a szerzőket, hogy pontos lakcímküvet és a személyi számukat is megadni sziveskedjenek.

A Szerk.

E havi számunk szerzői

Andrési Pál	szakiskola	Ásotthalom
Apatóczy István	PAP Rt.	Budakeszi
Adolf Zerle	erdőmérnök	Németsországi
Bundity Gábor	KKNP	Kecskemét
Balázs István	FM	Budapest
Erdős László	erdőmérnök	Budapest
Führer Ernő	ERTI	Budapest
Gencsi Zoltán	HNP	Debrecen
Gólya János	ERTI	Sopron
Hajdú Tibor	erdőrendező	Nagykanizsa
Klenczner András	szaktanácsadó	Budapest
Marjai Zoltán	erdőmérnök	Budapest
Páll Miklós	erdőfelügyelő	Nagykanizsa
Reményfy László	erdőmérnök	Eger
Varga Béla	erdőmérnök	Eger
Vaski László	erdőfelügyelő	Nagykanizsa

*

A lapban aláírás nélkül megjelenő fotókat Pápai Gábor készítette.